

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Володимир ШАРАН

21 вересня 2021 р.

ПРОГРАМА

Курсова робота з екології

Назва

Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 101 Екологія
Освітня програма: Екологія
Статус дисципліни: обов'язкова
Факультет: біолого-природничий
Кафедра: екології та географії
Мова навчання: українська

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Кредити ЄКТС	Вид семестрового контролю
				Курсова робота
Денна	III	VI	3	+

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (240 кредитів ECTS)

Розробник:

 Ірина БРИНДЗЯ кандидат біологічних наук

Погоджено гарантом освітньої програми:

 Ірина БРИНДЗЯ, кандидат біологічних наук

Схвалено на засіданні кафедри екології та географії.

Протокол № 2 від 02.09.2021 р.

Завідувач кафедри Ірина БРИНДЗЯ

Схвалено на засіданні науково-методичної ради біолого-природничого факультету.

Протокол № 6 від 06.09 2021 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 7 від 21.09 2021 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета написання та захисту курсової роботи є напрацювання навичок студентів щодо вміння самостійно працювати з джерельною базою досліджень, творчо підходити до вирішення завдань дослідження. Курсова робота є одним із видів наукової роботи, самостійним навчально-науковим дослідженням студента, яке виконується з певної\двох-трьох дисциплін одного спрямування.

Розвинути у здобувачів вищої освіти такі компетентності:

- Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, формулювання проблеми, обґрунтування необхідності її розв'язання, формування власного погляду, критичного осмислення фактів, явищ, подій, логічного викладу своєї думки, узагальнень.
- Здатність до самовиховання, самовдосконалення, відповідального і творчого підходу в професійній діяльності.
- Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
- Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.
- Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.
- Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.
- Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.
- Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.
- Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.
- Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.

Програмні результати:

- Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

- Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.
- Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
- Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.
- Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.
- Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.
- Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
- Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення
- Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.
- Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.
- Брати участь у розробці та реалізації проєктів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.
- Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.
- Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.
- Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.
- Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.
- Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.
- Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати: – особливості організації наукових досліджень на рівні держави; – пріоритетні напрямки подальшого розвитку досліджень за обраними темами своїх курсових робіт; – основні етапи проведення наукових досліджень за обраною темою;

вміти: – вибирати та аналізувати джерела інформації за напрямом свого дослідження та систематизувати отриману інформацію; – обґрунтовувати актуальність дослідження в обраному тематичному напрямку; – ставити мету дослідження та завдання, які необхідно виконати для її досягнення; – формувати об'єкт та предмет наукового дослідження; – обирати методи дослідження; – обґрунтувати практичну та наукову значимість досліджень, що проводяться студентом.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

A (90 – 100) – оцінка «відмінно» – «5» (*відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок*): отримує здобувач, який знає особливості організації наукових досліджень на рівні держави; розуміє пріоритетні напрямки подальшого розвитку досліджень за обраною тематикою своєї курсової роботи; знає основні етапи проведення наукових досліджень за обраною темою; розуміється в особливостях проведення наукових досліджень; вміє вибирати та аналізувати джерела інформації за напрямом свого дослідження та систематизувати отриману інформацію; вміє обґрунтовувати актуальність дослідження в обраному тематичному напрямку; вміє ставити мету дослідження та завдання, які необхідно виконати для її досягнення; вміє формувати об'єкт та предмет наукового дослідження; вміє обирати методи дослідження; вміє обґрунтувати практичну та наукову значимість досліджень, що проводяться.

B (82 – 89) – оцінка «добре» – «4» (*вище середнього рівня з кількома помилками*): отримує здобувач, який знає особливості організації наукових досліджень на рівні держави; частково розуміє пріоритетні напрямки подальшого розвитку досліджень за обраною тематикою своєї курсової роботи; знає основні етапи проведення наукових досліджень за обраною темою; володіє інформацією щодо особливостей проведення наукових досліджень; вміє вибирати та аналізувати джерела інформації за напрямом свого дослідження та систематизувати отриману інформацію; вміє обґрунтовувати актуальність дослідження в обраному тематичному напрямку; вміє ставити мету дослідження та завдання, які необхідно виконати для її досягнення; вміє формувати об'єкт та предмет наукового дослідження; з допомогою наукового керівника обирає методи дослідження; вміє обґрунтувати практичну та наукову значимість досліджень, що проводяться.

C (75 – 81) – оцінка «добре» – «4» (*в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок*): отримує здобувач, який розуміється в особливостях організації наукових досліджень на рівні держави; розуміє пріоритетні напрямки подальшого розвитку досліджень за обраною тематикою своєї курсової роботи; знає основні етапи проведення наукових досліджень за обраною темою; розуміється в особливостях проведення наукових досліджень; вміє вибирати та аналізувати джерела інформації за напрямом свого дослідження та систематизувати отриману інформацію; вміє обґрунтовувати актуальність дослідження в обраному тематичному напрямку; з допомогою наукового керівника ставить мету дослідження та завдання, які необхідно виконати для її досягнення; частково вміє формувати об'єкт та предмет наукового дослідження; з допомогою вміє обирати методи дослідження; вміє обґрунтувати практичну та наукову значимість досліджень, що проводяться.

D (67 – 74) – оцінка «задовільно» – «3» (*непогано, але зі значною кількістю недоліків*): отримує здобувач, який виявив знання щодо особливостей організації наукових досліджень на

рівні держави; розуміє пріоритетні напрямки подальшого розвитку досліджень за обраною тематикою своєї курсової роботи; знає основні етапи проведення наукових досліджень за обраною темою; частково розуміється в особливостях проведення наукових досліджень; вміє, з допомогою науково керівника, вибирати та аналізувати джерела інформації за напрямом свого дослідження та систематизувати отриману інформацію; частково вміє обґрунтовувати актуальність дослідження в обраному тематичному напрямку; з допомогою наукового керівника ставить мету дослідження та завдання, які необхідно виконати для її досягнення; частково уміє формувати об'єкт та предмет наукового дослідження; не вміє обирати методи дослідження; частково уміє обґрунтувати практичну та наукову значимість досліджень, що проводяться.

Е (60 – 66) – оцінка «задовільно» – «3» (виконання задовольняє мінімальним критеріям): отримує здобувач, який виявив знання щодо особливостей організації наукових досліджень на рівні держави; орієнтується в пріоритетних напрямках подальшого розвитку досліджень за обраною тематикою своєї курсової роботи; розуміється в основних етапах проведення наукових досліджень за обраною темою; не розуміється в особливостях проведення наукових досліджень; з допомогою науково керівника, вибирає та аналізує джерела інформації за напрямом свого дослідження та з допомогою систематизує отриману інформацію; не вміє обґрунтовувати актуальність дослідження в обраному тематичному напрямку; з допомогою наукового керівника ставить мету дослідження та завдання, які необхідно виконати для її досягнення; не вміє формувати об'єкт та предмет наукового дослідження; не вміє обирати методи дослідження; частково уміє обґрунтувати практичну та наукову значимість досліджень, що проводяться.

FX (35 – 59) – оцінка «незадовільно» – «2» (з можливістю повторного складання): виставляється здобувачеві вищої освіти, який виявив незнання щодо особливостей організації наукових досліджень; не орієнтується в пріоритетних напрямках подальшого розвитку досліджень за обраною тематикою своєї курсової роботи; не знає основні етапи проведення наукових досліджень за обраною темою; не розуміється в особливостях проведення наукових досліджень; з допомогою науково керівника, вибирає та аналізує джерела інформації за напрямом свого дослідження; не здатен систематизувати отриману інформацію; не вміє обґрунтовувати актуальність дослідження в обраному тематичному напрямку; з допомогою наукового керівника не може визначити мету дослідження та завдання, які необхідно виконати для її досягнення; не вміє формувати об'єкт та предмет наукового дослідження; не вміє обирати методи дослідження.

F (0 – 34) – оцінка «незадовільно» – «2»: виставляється здобувачеві, який частково володіє інформацією щодо особливостей організації наукових досліджень, що ускладнює проведення досліджень за обраною тематикою, не здатен обґрунтувати практичну та наукову значимість досліджень, що проводяться.

4. ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ТЕМ

Тематика курсових робіт має відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами конкретного фаху. Керівництво здійснюється, як правило, найбільш кваліфікованими викладачами кафедри. Тематика курсових робіт щорічно затверджується кафедрою. Студентам надається право вільного вибору теми. Доцільно при цьому врахувати актуальність теми для об'єкту дослідження, професійні інтереси студента й напрямок науково-дослідницької роботи. Вибираючи тему курсової роботи з тематики, запропонованої кафедрою, студент повинен зорієнтуватись у тому, щоб дослідження, здійснене у процесі розробки курсової роботи, можливо було продовжити в подальших наукових пошуках. Назва курсової роботи повинна бути короткою, відповідати обраній спеціальності та суті дослідження. Виходячи з цього найбільш оптимальним варіантом назви

курсів робіт можуть починатись зі слів “Обґрунтування”, “Суспільно-географічна характеристика” тощо. Вибрана тема погоджується з науковим керівником і затверджується на кафедрі. Подальше її змінення або коригування можливе лише з дозволу наукового керівника і завідувача кафедри при достатньому обґрунтуванні змін студентом.

Курсова робота, яка виконується студентами може бути:

- 1) реферативною (огляд літератури з визначеної проблеми);
- 2) експериментальною (самостійне дослідження, вивчення і опанування методики експерименту, збір гербаріїв, колекцій, їх визначення та опис);
- 3) теоретичною (математична модель біосистеми, екологічне завдання).

Рекомендується обирати теми для виконання курсових робіт, саме, експериментального характеру, результати якої можуть мати практичне значення і застосування у різних сферах життєдіяльності регіону.

Перелік пропонованих тем курсових робіт

1. Охорона водних об'єктів міст.
2. Вплив промислового комплексу на міські екосистеми.
3. Специфіка ведення лісового господарства гірських регіонів Українських Карпат.
4. Екологічні проблеми розробки Бориславського нафто-газоконденсатного родовища.
5. Фітотерапевтичні властивості фенхеля звичайного.
6. Актуальні проблеми збереження водних ресурсів Дрогобиччини.
7. Стихійні явища в гірських лісах Українських Карпат.
8. Роль населення у збереженні довкілля.
9. Дослідження природно-ресурсного потенціалу м. Трускавця.
10. Екологічні проблеми малих річок Передкарпаття.
11. Сучасні технології утилізації побутових відходів.
12. Сталий розвиток промисловості м. Борислава
13. Сталий розвиток промислового комплексу міста та його характеристики.
14. Особливості проведення державного контролю за охороною лісів та інших рослинних ресурсів.
15. Міжнародна система екологічного маркування.
16. Сертифікація систем екологічного менеджменту.
17. Види правопорушень та заходи впливу при порушенні вимог до охорони, використання та відтворення рибних ресурсів.
18. Особливості забезпечення сталого розвитку м. Трускавця.
19. Проведення держконтролю на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду України.
20. Екологічні проблеми м. Стебника та шляхи його сталого розвитку.
21. Сертифікація продукції підприємств в Україні.
22. Проблеми охорони вод басейну р. Дністер.
23. Аналіз діяльності основних підприємств забруднювачів повітря Львівщини.
24. Вивчення екологічного стану водойм Дрогобиччини.
25. Структура та функціональна організація лісових екосистем.
26. Сучасний стан джерел водопостачання та якості питної води в Україні.

27. Екологічні проблеми, пов'язані з видобуванням корисних копалин.
28. Порівняльна характеристика систем водоочистки.
29. Біотестування як метод визначення впливу на навколишнє середовище.
30. Еколого-фауністичний аналіз мишоподібних гризунів на території національного природного парку „Сколівські Бескиди”.
31. Раритетне біорізноманіття Прикарпаття.
32. Використання водних ресурсів та основні тенденції їхніх змін.
33. Особливості здійснення державного контролю на об'єктах природо-заповідного фонду України.
34. Проблема сталого розвитку агропромислового комплексу та сільського господарства України.
35. Перспективи сталого розвитку лісопромислового комплексу України.
36. Гідрологічна характеристика Дрогобицької урбоагломерації.
37. Екологічні принципи ведення лісового господарства.
38. Перспективи отримання біогазу в Україні.
39. Вплив нафтовидобутку на довкілля.
40. Екологічні проблеми при використанні мінеральних добрив та засобів захисту рослин.
41. Перспективи вирощування енергетичної верби в Україні.
42. Біорізноманіття та проблема його збереження.
43. Рідкісні види ссавців Передкарпаття та заходи щодо їх збереження.
44. Біоекологічні особливості формування деревних насаджень за участю інтродуцентів.
45. Охорона лісових екосистем Українських Карпат.
46. Стихійні явища в Українських Карпатах та їх екологічні наслідки.
47. Системи комунального та промислового водопостачання.
48. Шкодочинна дія водної ерозії на дерново-підзолисті ґрунти Передкарпаття.
49. Деградація дерново-підзолистих ґрунтів Передкарпаття та шляхи їх усунення.
50. Екологічне виховання на уроках Природознавства.
51. Екологічні індикатори сталого розвитку.
52. Поняття «регіону» в концепції сталого розвитку.
53. Екологічна оцінка стану поверхневих вод з урахуванням гідрохімічних особливостей.
54. Навчально демонстраційні центри сталого розвитку на прикладі комплексу Вілли Яроша.
55. Використання індикаторів для оцінювання сталого розвитку регіону.
56. Перспективи фітоіндикації стану навколишнього середовища в містах.
57. Енергетичні рослини – як альтернативне джерело енергії.
58. Оцінка впливу на довкілля в світлі сучасних правових вимог.
59. Екологічна освіта в Україні стан та перспективи.
60. Планувальні заходи у охороні міського середовища.
61. Екологічна діяльність лісгосподарського підприємства «ДП Дрогобицьке ЛГ».
62. Очистка стічних вод у природних умовах.
63. Характеристика діяльності ТЕС.
64. Захист від шкідливих фізичних впливів.

65. Охорона та раціональне використання лікарських рослин.
66. Положення стратегії сталого розвитку у містобудуванні і проектуванні.
67. Екологічні системи Сколівських Бескид.
68. Природно-заповідний фонд Карпатського біосферного заповідника.
69. Перспективи використання альтернативних джерел енергії Львівської області.
70. Оцінка якості води річки Стрий за гідрохімічними показниками.
71. Характеристика природно-заповідного фонду Західного регіону України.
72. Лісові екосистеми Дрогобицького району.
73. Утилізація відходів легкої промисловості.
74. Екологічна характеристика річки Серет.
75. Характеристика природно-заповідних територій Закарпатської області.
76. Структура мікротеріофауни на територіях Дрогобицького району.
77. Інструменти соціальної мобілізації для вирішення екологічних проблем.
78. Гідроекологічна характеристика річки Тисмениця в межах м. Борислав.
79. Аналіз екологічного та господарського потенціалу лісів ДП «Боринське лісове господарство».
80. Оптимізація емісії викидів транспортними компаніями, що здійснюють міжнародні перевезення.

5. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота складається з титульного аркуша, змісту, вступу, основної частини, висновків і списку використаних джерел. Вона також може мати додатки, які містять допоміжний матеріал.

На **титульному аркуші** мають бути зазначені: назва міністерства, якому підпорядковано університет, повна назва університету, назва кафедри, на якій виконано роботу, тема роботи, прізвище, ім'я й по батькові виконавця, прізвище ініціали, науковий ступінь і посада наукового керівника, а також назва міста й рік виконання роботи

У **змісті**, який є остаточно відкоригованим планом курсової роботи, перелічують заголовки всіх її структурних частин (розділів і підрозділів) у тій послідовності, у якій вони подаються у тексті, і вказують сторінки на яких вони починаються. Розділи нумеруються арабськими цифрами, підрозділи - арабськими цифрами в межах кожного розділу, наприклад: 1.1; 1.2. Якщо підрозділи складаються з пунктів, то відповідно нумеруються: 1.1.1; 1.1.2. „Вступ”, „Висновки”, „Література”, „Додатки” не нумеруються.

У **вступі** коротко обґрунтовують вибір теми, її значення та актуальність, визначають мету і завдання досліджень, висвітлюють сучасний стан вивчення наукової проблеми, якій присвячено роботу, стисло викладають програму дослідження. Обсяг вступу - 1 - 2 сторінки.

Основна частина за структурою вона може бути різною, залежно від характеру курсової роботи (реферативний, експериментальний, теоретичний). Як правило, основна частина поділяється на теоретичну й практичну, і складається з двох - трьох розділів. У розділах виділяють підрозділи, а при необхідності - пункти і підпункти.

У **теоретичній частині** надається критичний аналіз опрацьованої студентом наукової літератури (вітчизняної і зарубіжної) з проблеми дослідження, історії питання, виділяються

теоретичні положення, які були вихідними при виконанні практичної частини. Автор співставляє різні теорії та точки зору, акцентує увагу на наявних протиріччях, виражає своє ставлення до викладеного матеріалу. У цій частині також обґрунтовується необхідність здійснення певних дослідницьких розвідок. При дослідженні літературних джерел необхідно на них посилається.

Теоретичну частину завершує короткий підсумок розкритої проблеми, у якому обґрунтовуються завдання та гіпотези власного дослідження.

Матеріали та методи дослідження є обов'язковим елементом курсових робіт експериментального характеру, який може бути окремим розділом. Тут подаються дані про об'єкт дослідження, описуються методи, використані у процесі виконання роботи і техніки експерименту, методи математичної обробки результатів дослідів. Обов'язкові посилання на авторів відповідних методик. В екологічних, геоботанічних, еколого фауністичних роботах тощо виділяють фізико-географічну та геоботанічну характеристику території досліджень. У цьому розділі наводяться дані про географічне розміщення, рельєф, ґрунти, рослинність, клімат тощо.

Практична (експериментальна) частина містить опис виконання дослідницького завдання та аналіз його результатів, представлених у вигляді текстових описів, таблиць, графіків, фотографій, формул. Результати експериментів повинні бути викладені у суворій логічній послідовності. Цифровий матеріал повинен бути статистично опрацьованим.

У **висновках** стисло, переважно у формі тез або нерозгорнутих, лаконічно сформульованих тверджень, має бути зазначено, що зроблено, яких висновків дійшов студент, подаються практичні рекомендації.

Список використаних джерел містить опрацьовані студентом вітчизняні та зарубіжні праці з теми дослідження, кількість яких повинна становити не менше 20-и.

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота, яка подається науковому керівнику, має бути належно оформлена. Текст відредагованої курсової роботи слід писати акуратним, чітким почерком або надрукувати за допомогою комп'ютера на одній стороні стандартних аркушів білого паперу формату А4 розміром 210 x 297 мм. Вимоги до комп'ютерного варіанту наступні:

- шрифт - Times New Roman;
- текстовий редактор - Word;
- розмір - 14;
- міжрядковий інтервал - 1,5.

Навколо тексту залишають поля таких розмірів: зліва - не менше 30 мм, справа не менше 10 мм, знизу й зверху - не менше 20 мм.

На сторінці курсової роботи повинно вміщуватись 28-30 рядків по 60 - 65 знаків у рядку, враховуючи знаки пунктуації та пробіли між словами.

Сторінки рукопису мають бути пронумеровані. Першою є титульна сторінка, але на ній номер сторінки не ставиться. Нумерувати починають з другої сторінки (зміст). Номер ставиться у правому верхньому кутку без крапки.

Кожен розділ роботи, а також вступ, висновки, список літератури, додатки починаються з нової сторінки. Назви структурних частин (вступ, висновки, список літератури,

розділ, номер назва розділу) розміщуються великими буквами посередині на верхньому полі сторінки. Назви підрозділів пишуть з абзацу малими буквами (крім першої). Між заголовками структурних частин і текстом залишають три міжрядкових інтервали.

Такі структурні частини курсової роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера, а розділи і підрозділи, нумерують арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з двох цифр: перша є номером розділу, до якого належить підрозділ, а друга - номером підрозділу. Цифри розділяють крапкою. У кінці номера підрозділу також ставлять крапку, після якої в тому самому рядку друкують заголовок підрозділу.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ / ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Захист курсової роботи здійснюється за встановленим графіком, прилюдно, перед комісією. Процедура захисту передбачає стислий виклад студентом головних проблем дослідження та їх вирішення, відповіді на запитання членів комісії. До захисту студент отримує свою роботу, знайомиться з рецензією й готується аргументовано відповісти на зауваження й запитання. У процесі захисту членами комісії оцінюється глибина знань студентом досліджуваної теми, уміння вести дискусію, обґрунтовувати й відстоювати свою точку зору, чітко відповідати на поставлені запитання. Оцінка за виконання студентом курсової роботи складається із балів, які він отримує за: якість викладу матеріалів дослідження та якість захисту самої роботи. Остаточна оцінка вноситься в відомість та залікову книжку студента й перезахисту не підлягає.

Якість викладу матеріалів дослідження включає розкриття теми дослідження, належну аргументацію отриманих результатів, зрозумілість викладу матеріалу, розкриття теми, досягнення мети дослідження та виконання поставлених в курсовій роботі завдань. Максимальна кількість балів – 60.

Якість роботи	Кількість балів
Курсова робота оформлена згідно поставлених вимог, всі завдання повністю виконані, робота проілюстрована великою кількістю рисунків.	60
Курсова робота оформлена із деякими порушеннями вимог, в загальному вигляді основні положення дослідження викладені вірно з допущенням окремих помилок, при оформленні табличного матеріалу та рисунків допущено помилки тощо.	50-59
Курсова робота оформлена з порушенням окремих вимог, відсутня аргументація, порушена логіка викладу основних результатів, таблиці та рисунки подано зі значними помилками.	40-49
Курсова робота виконана без дотримання низки вимог, невиконаними є окремі завдання дослідження, рисунки запозичені і на них відсутні посилання	30-39
Курсова робота зі значними порушеннями, скопійована з окремих статей, відсутні посилання, робота технічно не є оформленою	0-29

Якість захисту курсової роботи характеризує ступінь володіння студентом матеріалом за темою курсової роботи, аргументованість рішень при розв'язанні завдань курсової роботи та вміння захищати свою думку. Максимальна кількість балів – 40.

Якість	Кількість балів
Повне володіння теоретичним та практичним матеріалом курсової роботи, достатня аргументованість рішень, самостійна відповідь	40
Володіння теоретичним та практичним матеріалом курсової роботи, аргументованість відповідей при незначній допомозі викладача, самостійна відповідь	25-39
Задовільне володіння теоретичним та практичним матеріалом курсової роботи, слабка аргументованість відповідей, значна допомога викладача	10-24
Погане володіння теоретичним та практичним матеріалом курсової роботи, відсутні аргументовані відповіді	0-9

7. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вимоги до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки України 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки від 31.05.2019 № 759).
2. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
3. Носачова Ю. В., Іваненко О. І., Радовенчик Я. В. Основи наукових досліджень : підручник (для спец. "Екологія") /. — К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. — 132 с.
4. Сеньків В.М, Стецула Н.О., Слободян Л.З. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт. Дрогобич: Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2021. – 35 с.
5. Методичні рекомендації до оформлення курсових робіт для студентів біологічного факультету / Цайтлер М.Й. - Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2016. - 22 с.
6. Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси : наказ МОН України 01.10.2012 № 1060. Дата оновлення 13.02.2018. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695->
7. Положення про організацію освітнього процесу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка URL : <https://dspu.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8E-%D0%BE%D1%81%D0%B2.-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf> .